

การจารกรรมข้อมูลทาง คอมพิวเตอร์กับความรับผิด ทางอาญา Stolen computer data theft and Criminal Offense

ธนากร อูยพานิชย์*

บทคัดย่อ

การจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์มีการพัฒนาขึ้นอย่างรวดเร็วและแพร่หลาย เนื่องจากการเจาะระบบคอมพิวเตอร์โดยผิดกฎหมายเพื่อล้วงข้อมูลนั้นไม่สามารถสอดคล้องกับแนวความคิดเกี่ยวกับการขโมยแบบเก่าตามประมวลกฎหมายอาญาได้ เพราะฉะนั้นจึงต้องมีกลไกทางกฎหมายที่จะมาจัดการ มาตรการการลงโทษทางอาญาจึงดูเหมือนว่าจะเป็นวิธีการแก้ปัญหาที่ดีที่สุดที่สามารถป้องกันไม่ให้มีการขโมยข้อมูลของผู้อื่นได้ จนในที่สุดประเทศไทยจึงได้ออกพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

คำสำคัญ: การจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์, ความรับผิดทางอาญา

Abstract

Stolen computer data theft have developed rapidly and widely. Because of computer hacking law to pick that information can not be consistent with the concept of theft under the Penal Code is traditional. So it must have legal mechanisms that will manage Measures of criminal sanctions is likely to be the best solution that can prevent the theft of others. Thailand has, until finally the Act on Computer Crime Act 2550.

* คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

Keyword: Electronic data Pirating , Electronic data, Criminal Offense

บทนำ

ในยุคสังคมสารสนเทศ เครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทอย่างมากในชีวิตประจำวัน โดยมีการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและโทรคมนาคม เพื่อย่นระยะทางและระยะเวลาในการติดต่อสื่อสารหรือทำธุรกรรมต่างๆ ให้มีความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตามแม้เครื่องคอมพิวเตอร์จะมีประโยชน์และอำนวยความสะดวกให้แก่มนุษย์อย่างมากในปัจจุบัน แต่คอมพิวเตอร์ก็ก่อให้เกิดอาชญากรรมรูปแบบใหม่ ซึ่งเรียกกันว่า อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ นั้นเป็นผลพวงมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีกลับกลายเป็นช่องทางหรือเครื่องมือรูปแบบใหม่ในการหาประโยชน์อันมิควรได้โดยมิชอบด้วยกฎหมาย โดยมีการพัฒนาเทคนิครูปแบบใหม่ที่น่าสนใจในการกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังคมและเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก หลายประเทศต่างตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้มีการวางมาตรการต่างๆ เพื่อใช้ในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมที่อาจเกิดขึ้น

ในปัจจุบันประเทศไทยประเทศไทยได้มีการประกาศใช้กฎหมายลักษณะการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เมื่อปี พ.ศ. 2550 ซึ่งมีบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์โดยตรง จึงทำให้ปัญหาเรื่องการปรับใช้กฎหมายที่มีอยู่แล้วในประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายที่บัญญัติใหม่นั้นหมดไป แต่ยังคงต้องศึกษาถึงข้อดีข้อเสียของการใช้กฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาใหม่หรือว่าจะปรับใช้กฎหมายที่มีอยู่เดิมให้สามารถครอบคลุมการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์การจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์กับความรับผิดทางอาญา

ในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงเหตุผลและความจำเป็นในการบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ประเภทหนึ่ง ความแตกต่างระหว่างการกระทำความผิดแบบเดิมและแบบใหม่ ความสอดคล้องของกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันเพียงพอแล้วหรือไม่ ปัญหาใน

การปรับใช้กฎหมายดังกล่าว และแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจรรยาบรรณข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ในอนาคต

ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์เป็นทรัพย์สินหรือไม่

การนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้นั้น [1] ผู้กระทำจะต้องรู้ในข้อเท็จจริงอันเป็นองค์ประกอบของความผิด และผู้กระทำจะต้องประสงค์ต่อผลหรือยอมเล็งเห็นผลของการกระทำ ในขั้นแรกมีประเด็นที่ต้องพิจารณาก่อนว่า ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์นั้นเป็นทรัพย์สินหรือไม่ ถ้าเป็นทรัพย์สินก็สามารถลงโทษได้ แต่ถ้าไม่ใช่ทรัพย์สินก็ไม่สามารถลงโทษได้

พิจารณาจากคำนิยามตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐ “ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ หมายถึงข้อมูลทุกอย่างที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ รวมทั้งชุดคำสั่งด้วยหากอยู่ในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจประมวลผลได้ นอกจากนั้นยังให้หมายรวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย” เมื่อพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์มีลักษณะเป็นทรัพย์สินหรือไม่ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๗ บัญญัติว่า “ทรัพย์สิน หมายความว่า วัตถุที่มีรูปร่าง” เมื่อเรามองดูลักษณะของข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ จากคำจำกัดความข้างต้นโดยพิจารณาจากบทบัญญัติของกฎหมายลักษณะทรัพย์สินเทียบกับคำจำกัดความ จะเห็นได้ว่า ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์โดยสภาพไม่ถือว่าเป็น “ทรัพย์สิน” ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๗ เพราะข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ไม่ใช่ วัตถุที่มีรูปร่างหรือสามารถจับต้องได้ ไม่สามารถมีกรรมสิทธิ์หรือใช้อำนาจบังคับบัญชาได้ทางกายภาพ เช่น หนังสือสามารถที่จับต้องและยึดถือ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถทำการซื้อขายหรือโอนกรรมสิทธิ์ในตัวหนังสือให้แก่บุคคลอื่นได้ แต่ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ไม่สามารถที่จะยึดถือได้ และไม่สามารถโอนกรรมสิทธิ์ได้ เพราะโดยสภาพข้อมูลทางคอมพิวเตอร์จะสามารถใช้งานได้ต้องผ่านการประมวลผลด้วยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้นเมื่อไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ก็ไม่สามารถใช้งานได้

หากพิจารณาต่อไป ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๓๘ บัญญัติว่า “ทรัพย์สิน หมายความว่า

รวมทั้ง ทรัพย์สิน และ วัตถุไม่มีรูปร่าง ซึ่ง อาจมีราคา และ อาจถือเอาได้” ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ถึงแม้จะไม่ใช่ ทรัพย์สิน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๓๗ แต่เป็นวัตถุไม่มีรูปร่าง ไม่สามารถจับต้องได้ แต่อาจมีราคา และอาจถือเอาได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ไม่ใช่ ทรัพย์สิน แต่เป็นทรัพย์สินสิ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘

การจรรยาบรรณข้อมูลทางคอมพิวเตอร์จะเป็นความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญาหรือไม่

ความผิดฐานลักทรัพย์มีองค์ประกอบความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา [1], [2] ดังนี้ มาตรา ๓๓๔ ประมวลกฎหมายอาญา บัญญัติว่า ผู้ใดเอาทรัพย์สินของผู้อื่น หรือที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวม อยู่ด้วยไปโดยทุจริต ผู้นั้นกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ซึ่งเมื่อแยกองค์ประกอบของความผิดแล้วจะแบ่งได้ 2 ประการ คือ ในส่วนของการกระทำ คือ “เอาไป” ซึ่งหมายความว่าพาทรัพย์สินเคลื่อนที่ไปจากการครอบครองของผู้อื่น จึงต้องมีการกระทำเป็นสองประการ คือ “แย่งการครอบครอง” ประการหนึ่ง และ “พาเคลื่อนที่ไป” อีกประการหนึ่ง การกระทำที่จะเป็นการแย่งการครอบครองนั้น ทรัพย์สินที่ลักจะต้องมีผู้ครอบครองอยู่ และ ผู้กระทำเข้าครอบครองทรัพย์สินนั้นโดยการแย่งการครอบครอง กล่าวคือ เข้าถือเอาโดยผู้ครอบครองเดิมไม่อนุญาต และมีการแย่งการครอบครองในลักษณะตัดกรรมสิทธิ์เมื่อมีการแย่งการครอบครองดังกล่าวแล้ว การเอาไปยังไม่เป็นความผิดสำเร็จฐานลักทรัพย์จนกว่าจะได้มีการพาทรัพย์สินที่ผู้กระทำเข้าแย่งการครอบครองแล้วนั้นเคลื่อนที่ไป อาจเป็นความผิดแค่ในชั้นพยายามลักทรัพย์

ถ้าการกระทำใดๆ ที่มีลักษณะเข้าองค์ประกอบความผิดฐานลักทรัพย์นั้น ถ้าได้กระทำต่อข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นวัตถุที่มุ่งหมายกระทำต่อ จะเข้าความผิดฐานลักทรัพย์หรือไม่

ตามปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นในเมื่อข้อมูลทางคอมพิวเตอร์เป็นวัตถุที่ไม่มีรูปร่าง ซึ่ง อาจมีราคา และ อาจถือเอาได้นั้น ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์จึงเป็นทรัพย์สิน สิ้น ในเมื่อเป็นทรัพย์สิน สิ้น การลักทรัพย์สิ้นจะถือเป็นความผิดได้หรือไม่ นั้นเป็นประเด็น

ที่นักวิชาการด้านนิติศาสตร์ตั้งประเด็นปัญหาถกเถียงกัน ดังนั้นเพื่อให้สามารถทำความเข้าใจง่ายขึ้น จึงนำกรณีศึกษา การลักกระแสน้ำไฟฟ้ามาเป็นตัวอย่าง ซึ่งได้แสดงความเห็นแตกต่างกันไป 2 แนวทาง [3] ดังนี้

แนวทางแรก ศาสตราจารย์ ดร.คณิต ณ นครได้อธิบาย กรณีการลักกระแสน้ำไฟฟ้า ที่ศาลฎีกาได้วินิจฉัยโดยที่ประชุมใหญ่ เป็นการกระทำความผิดฐานลักทรัพย์ ซึ่งมีข้อผิดพลาด ในการตีความกฎหมายในกรณีนี้คือ ความผิดฐานลักทรัพย์ คู่ครองคุณธรรมทางกฎหมาย 2 ประการ คือ ประการแรก คือ กรรมสิทธิ์และการครอบครอง การ “เอาไป” อันเป็น องค์ประกอบภายนอกของความผิดฐานนี้ จึงจะต้องเป็นการ เอาไปที่เป็นการทำร้ายกรรมสิทธิ์และการครอบครอง กรรมสิทธิ์ เป็นสิทธิ์ที่มีอยู่เหนือทรัพย์ กล่าวคือ เป็นสิทธิ์ในสิ่งที่มี รูปร่าง ส่วนการครอบครองคืออำนาจในการบังคับบัญชาที่มี อยู่เหนือทรัพย์ในขณะใดขณะหนึ่ง พอจะสรุปได้ว่า ไฟฟ้า นั้น อยู่ในรูปของพลังงานหาใช่ทรัพย์แต่อย่างใด จึงไม่สามารถ ที่จะมิสิทธิ์เหนือไฟฟ้าได้ ไฟฟ้าจึงไม่อาจมีกรรมสิทธิ์ได้ ในส่วนของการครอบครอง เนื่องจากไฟฟ้าอยู่ในรูปของ พลังงาน การแสดงอำนาจในการบังคับบัญชาหรืออำนาจ ที่แท้จริงเหนือไฟฟ้าย่อมไม่สามารถที่จะกระทำได้ ดังนั้น การลักกระแสน้ำไฟฟ้าจึงไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ [4]

แนวทางที่สอง ศาสตราจารย์ ดร.จิตติ ดิงศภักย์ ได้ให้ ความเห็นว่า การกระทำความผิดฐานลักทรัพย์นั้นควรจะ ครอบคลุมไปถึง ทรัพย์สิน กล่าวคือ เป็นวัตถุที่ไม่มีรูปร่าง ซึ่ง อาจมีราคา และอาจถือเอาได้ ด้วย สำหรับกระแสน้ำไฟฟ้านั้น ท่านได้กล่าวว่า “กระแสน้ำไฟฟ้านี้จับต้องได้หรือไม่ ลองจับดู คงจะรู้ และเป็นสิ่งที่อยู่ในความครอบครองของคนได้หรือไม่ เห็นได้ชัดว่าครอบครองได้ และก็เอาไปได้ การเอาไปก็เป็น ลักทรัพย์ได้

จากทั้ง 2 แนวทางที่ได้กล่าวมาข้างต้น หลักการใช้และ การตีความกฎหมายควรจะใช้ได้โดยเคร่งครัดตามเจตนารมณ์ และหลักการที่กฎหมายบัญญัติไว้ การตีความขยายจาก คำว่า “ทรัพย์” ให้รวมไปถึงคำว่า “ทรัพย์สิน” ด้วยนั้นเป็น ขยายตัวบทให้ครอบคลุมเพื่อให้สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้ แต่การขยายตัวบทแบบนี้จะทำให้เป็นการขยาย ยืดตัวบทอย่างไม่มีขอบเขต ถ้ามีกรณีที่แปลกกว่านี้ก็จะ พยายามตีความแบบนี้อีก จนกลายเป็นบรรทัดฐาน ทำให้ ตัวบทกฎหมายยืดขยายและวินิจฉัยตามจนไม่มีที่สิ้นสุด

วิธีการหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขได้ก็คือ การบัญญัติมาตราพิเศษ เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับกับปัญหาที่เกิดขึ้น เช่น จำกัด คำนิยาม ของคำว่า “ไฟฟ้า” ให้มีความชัดเจนหรือระบุไปในกฎหมาย หรือการออกพระราชบัญญัติเฉพาะในกรณีของ “ไฟฟ้า”

แม้จะมีการโต้แย้งเกี่ยวกับกระแสน้ำไฟฟ้าว่าจะเป็นสิ่งที่ สามารถลักได้ ตามประมวลกฎหมายอาญาหรือไม่ กระแส ไฟฟ้าและข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยสภาพ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ มีสถานะเช่นเดียวกับกระแสน้ำไฟฟ้า โดยสภาพเป็นสิ่งที่ไม่มี รูปร่างและไม่สามารถจับต้องได้ในทางกายภาพ ดังนั้นเมื่อ กล่าวถึงการลักข้อมูลทางคอมพิวเตอร์กับการลักกระแสน้ำไฟฟ้า แล้วนั้น ผลในทางกฎหมายจึงเหมือนกัน เมื่อพิจารณาตาม องค์ประกอบของความผิดทางอาญาแล้ว การกระทำที่จะ เป็นความผิดฐานลักทรัพย์ได้ จะต้องเป็นทรัพย์ที่มีรูปร่าง เมื่อข้อมูลคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งที่ไม่มีรูปร่าง การลักข้อมูล คอมพิวเตอร์ไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์เหมือนกับการ ลักกระแสน้ำไฟฟ้านั้นเอง เช่น ในกรณี ลักลอกบันทึกข้อมูล ของผู้อื่นไป แต่ข้อมูลต้นฉบับก็ยังคงอยู่เหมือนเดิมเป็นต้น

วิเคราะห์คำพิพากษาศาลฎีกา ๕๑๖๑/๒๕๕๗ กับกรณี จรรยาบรรณข้อมูลทางคอมพิวเตอร์

กรณีลักข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ก่อนที่จะมีการประกาศ ใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๑๖๑/๒๕๕๗

จำเลยเป็นพนักงานแผนกต่างประเทศของโจทก์ร่วม มี หน้าที่เตรียมเอกสารคำขอใบอนุญาต ติดต่อหน่วยราชการ ติดต่อประสานงานกับลูกค้าต่างประเทศ ในวันเวลาและ สถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยนำเอกสารจำนวนประมาณ 400 แผ่น จากสำนักงานโจทก์ร่วมไปไว้ที่บ้านจำเลยเพื่อ ทำงานให้แก่โจทก์ร่วม กับนำแผ่นบันทึกข้อมูลเปล่าลอก ข้อมูลในการดำเนินธุรกิจต่างๆ ของโจทก์ร่วมจากแผ่นบันทึก ข้อมูลที่อยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของโจทก์ร่วมจำนวนรวม 41 แผ่น

ศาลฎีกามีความเห็นว่า สำหรับความผิดฐานเอาไปเสีย ซึ่งเอกสารในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่โจทก์ร่วม หรือผู้อื่นนั้น เอกสารดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ หนังสือรับรองบริษัท บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น งบบัญชีกำไร-ขาดทุน และสำเนาหนังสือเดินทาง เป็นเอกสารที่บุคคล

สามารถไปขอตรวจสอบและขอสำเนาได้จากกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ จึงไม่ถือเป็นความลับของบริษัท ลูกค้าโจทก์ร่วมก็ต้องปกปิด

ดังนั้น การที่จำเลยใช้เอกสารดังกล่าวเสร็จแล้วไม่นำกลับคืนแก่โจทก์ร่วมจึงไม่น่าจะเป็นเหตุให้โจทก์ร่วมหรือลูกค้าของโจทก์เสียหาย การกระทำของจำเลยจึงไม่เป็นความผิดฐานเอาไปเสียซึ่งเอกสารโดยประการที่จะเกิดความเสียหายแก่โจทก์ร่วมหรือผู้อื่น การที่จำเลยนำแผ่นบันทึกข้อมูลเปล่าลอกข้อมูลจากแผ่นบันทึกข้อมูลที่อยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของโจทก์ร่วม เป็นความผิดฐานลักทรัพย์หรือไม่นั้น ศาลฎีกาเห็นว่า ข้อมูล ตามพจนานุกรม [5] ให้ความหมายว่า “ข้อเท็จจริงหรือสิ่งที่ถือหรือยอมรับว่าเป็นข้อเท็จจริง สำหรับใช้เป็นหลักฐานหาความจริงหรือการคำนวณ” ส่วนข้อเท็จจริง หมายความว่า “ข้อความแห่งเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือที่เป็นอยู่ตามจริง ข้อความหรือเหตุการณ์ที่จะต้องวินิจฉัยว่าเท็จหรือจริง” ดังนั้นข้อมูลจึงไม่นับว่าเป็นวัตถุมีรูปร่าง สำหรับตัวอักษร ภาพ แผ่นผิง และตราสารเป็นเพียงสัญลักษณ์ที่ถ่ายทอดความหมายของข้อมูลออกจากแผ่นบันทึกข้อมูลโดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ มิใช่รูปร่างของข้อมูล เมื่อประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 137 บัญญัติว่า “ทรัพย์ หมายความว่า วัตถุมีรูปร่าง” ข้อมูลในแผ่นบันทึกข้อมูลจึงไม่ถือเป็นทรัพย์ การที่จำเลยนำแผ่นบันทึกข้อมูลเปล่าลอกข้อมูลของโจทก์ร่วม จึงไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์

จากการศึกษาผลของคำพิพากษาศาลฎีกาฉบับนี้ จะพบว่า ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์นั้นโดยสภาพแล้วเป็นวัตถุที่ไม่มีรูปร่าง จึงไม่สามารถที่จะมีสิทธิเหนือสิ่งที่ไม่รูปร่าง นั่นก็คือกรรมสิทธิ์ หรือแสดงสิทธิการครอบครองเหนือได้ เพราะไม่ใช่สิ่งที่มีรูปร่างจึงไม่สามารถแสดงอำนาจบังคับบัญชาเหนือข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ดังนั้นจึงไม่การเอาไปเพราะไม่มีการทำรายการกรรมสิทธิ์หรือย้อย่าง การกระทำไม่ครบองค์ประกอบของความผิดและการกระทำนั้นก็ไม่ใช่ การ “เอาไป” จึงไม่มีความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา

แต่ในส่วนของการใช้การตีความกฎหมายอาญา การที่ศาลฎีกานำเอาพจนานุกรมมาใช้ในเทียบเคียงในส่วนของความหมายของคำว่าข้อมูลนั้น จึงเป็นการผิดนิติวิธี ในการหากฎหมายมาลงโทษผู้กระทำผิด เพราะไม่ได้มีการค้นหาและเลือกใช้กฎหมายตามหลักของนิติวิธีทางนิติศาสตร์ แต่

กลับใช้พจนานุกรมแทน

อีกคดีหนึ่งเกี่ยวกับการจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ที่เกิดขึ้นใน พ.ศ. 2548 ในคดีนี้เป็นกรณีที่เกิดขึ้นก่อนที่มีการประกาศบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงไม่มีในการบรรยายฟ้องไม่มีฐานความผิดเกี่ยวกับการจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ แต่ด้วยการได้ยื่นฟ้องตามองค์ประกอบในฐานความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา ที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในส่วนของความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์ตามที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 269/1 ถึง มาตรา 269/7 มีผลบังคับใช้ ณ วันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2547 ซึ่งทำให้ผลของคดีแตกต่างไปจากคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๑๖๑/๒๕๔๗ โดยมีรายละเอียดของคดี ดังนี้

ตามคำพิพากษามายเลขคดีแดงที่ อ.4948/2551 ของศาลอาญาพิพากษาคดีเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2551 ระหว่างโจทก์ คือพนักงานอัยการสำนักงานอัยการสูงสุด, สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร 2 พร้อมโจทก์ร่วม คือ บริษัท ทรู มูฟ จำกัด และ จำเลยคือ นาย ท. (จำเลยที่ 1) นาย ป. (จำเลยที่ 2) นาย จ. (จำเลยที่ 3)

ศาลอาญากรุงเทพ มีคำพิพากษาจำคุก นาย ท. (จำเลยที่ 1) นาย ป. (จำเลยที่ 2) และนาย จ. (จำเลยที่ 3) ในความผิดฐานปลอมบัตรอิเล็กทรอนิกส์ ใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ปลอมจำหน่ายหรือร่วมกันจำหน่ายบัตรอิเล็กทรอนิกส์ปลอม โดยการโจรกรรมข้อมูลรหัสผู้ใช้และรหัสผ่านทางคอมพิวเตอร์เข้าระบบฐานข้อมูลของบริษัท ที่เอ ออเรนจ์ จำกัด (ปัจจุบันบริษัท ทรู มูฟ จำกัด) เพื่อเข้าไปแก้ไขวงเงินการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่แบบเติมเงินให้มีมูลค่าสูงขึ้นจากเดิม ทำให้บริษัทเสียหายกว่า 105 ล้านบาท เหตุเกิดเมื่อต้นเดือนสิงหาคม 2548

จากกรณีตามตัวอย่าง จะเห็นว่ามีการขโมยรหัส ซึ่งเป็นข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ แต่พนักงานอัยการไม่สามารถฟ้องในฐานฐานลักข้อมูลคอมพิวเตอร์ได้ เพราะไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา จึงนำไปสู่การแก้ไขปัญหาคriminal โดยประเทศไทยจึงได้มีการประกาศ บังคับใช้ “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐” โดยในพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ให้คำจำกัดความของคำว่าข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ โดยระบุให้การกระทำในลักษณะการลักข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นเป็นความผิดตามกฎหมายเฉพาะเมื่อมีการบังคับใช้หรือกรณีที่เกิดความผิดขึ้นก็ให้ใช้

พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้เลยโดยไม่ต้องใช้ประมวลกฎหมายอาญาซึ่งเป็นบทกฎหมายทั่วไป

พระราชบัญญัติดังกล่าวเพิ่งประกาศใช้ไปเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2550 ที่ผ่านมา โดยใช้เวลาร่างร่วม 10 ปี โดยการผลักดันของคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ (NITC) และศูนย์เทคโนโลยีและอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (NECTEC) และมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นประธาน

ฐานความผิดทางอาญาตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของการจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์

กรณีแรก เป็นการเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ถือว่าเป็นการกระทำความผิดตามมาตรา ๕ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๕ “ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

พิจารณาองค์ประกอบของความผิดตามมาตรา ๕ ดังนี้

(๑) “การเข้าถึง” ซึ่งตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “access” หมายถึง การเข้าถึงทั้งในระดับกายภาพ เช่น อาจจะมีการกำหนดรหัสผ่านการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์แต่คนอื่นที่เป็นผู้ไม่มีสิทธิไปได้รับรหัสผ่านมาและสามารถเข้าควบคุมหรือใช้อำนาจบังคับบัญชาคอมพิวเตอร์เครื่องนั้นได้เสมือนเป็นผู้ทรงสิทธิและหมายความรวมถึงการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์หรือเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ซึ่งอยู่ในระยะทางที่ไกลแต่ก็สามารถที่จะควบคุมระบบคอมพิวเตอร์ได้

นอกจากนี้ยังหมายถึงการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้ ดังนั้นจึงอาจหมายถึง การเข้าถึงฮาร์ดแวร์ หรือส่วนประกอบต่างๆ ของคอมพิวเตอร์ ข้อมูลที่ถูกบันทึกเก็บไว้ในระบบเพื่อใช้ในการส่งหรือโอนถึงอีกบุคคลหนึ่ง ในเรื่องวิธีการเข้าถึงนั้นให้รวมไปถึงการกระทำใดๆ ไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงโดยผ่านทางเครือข่ายสาธารณะ เช่น อินเทอร์เน็ตที่เป็นการเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายหลายๆ เครือข่ายเข้าด้วยกัน

และยังรวมไปถึงการเข้าถึงโดยผ่านระบบเครือข่ายเดียวกันด้วยก็ได้ เช่น ระบบ LAN (Local Area Network) เป็นเครือข่ายที่เชื่อมต่อระหว่างคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในพื้นที่ใกล้ๆ กัน และยังรวมถึงการเข้าถึงโดยการติดต่อสื่อสารแบบไร้สาย (Wireless Communication) ตลอดจน เครือข่ายส่วนบุคคล (Personal Area Network)

(๒) “โดยมิชอบ” กล่าวคือ การกระทำใดๆ ที่ทำไปโดยไม่มีสิทธิ คือ ผู้กระทำไม่มีอำนาจที่จะกระทำแต่ก็ได้กระทำการลง แต่อย่างไรก็ตามหากผู้กระทำได้กระทำการไปโดยมีอำนาจหรือสิทธิโดยชอบที่จะกระทำได้ย่อมถือได้ว่าเป็นความผิดเพราะไม่เข้าองค์ประกอบความผิดที่ว่า “โดยมิชอบ” เช่น การทดสอบหรือรักษาความมั่นคงเพื่อความปลอดภัยของระบบคอมพิวเตอร์โดยบุคคลผู้ได้รับมอบอำนาจจากผู้เป็นเจ้าของระบบคอมพิวเตอร์ (owner) หรือผู้ปฏิบัติการ (operator) หรือการปรับแก้ระบบปฏิบัติการ (operating system) ของคอมพิวเตอร์โดยผู้ปฏิบัติการ (operator) ก่อนติดตั้งซอฟต์แวร์ใหม่ๆ

(๓) “ระบบคอมพิวเตอร์” หมายถึง อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ซึ่งในทางวิทยาศาสตร์ ได้แก่ ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่พัฒนาขึ้นเพื่อประมวลผลข้อมูลดิจิทัล (digital data) อันประกอบด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์รอบข้าง (peripheral) ต่างๆ ในการรับเข้าหรือป้อนข้อมูล (input) นำเข้าหรือแสดงผลข้อมูล (output) และบันทึกหรือเก็บข้อมูล (store and record) ระบบคอมพิวเตอร์จึงอาจเป็นอุปกรณ์เพียงเครื่องเดียว หรือหลายเครื่องอันมีลักษณะเป็นชุดเชื่อมต่อกัน โดยอาจเชื่อมต่อผ่านระบบเครือข่ายก็ได้ และมีลักษณะการทำงานโดยอัตโนมัติตามโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นการซื้อคอมพิวเตอร์มาเครื่องเดียวแต่ยังไม่มีการเชื่อมต่อกับเครือข่ายใดๆ ก็ถือได้ว่าเป็นระบบคอมพิวเตอร์แล้ว

(๔) “เป็นระบบคอมพิวเตอร์ที่มีวิธีการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะ” กล่าวคือ เป็นระบบที่มีการป้องกันและไม่ได้เป็นข้อมูลที่มีไว้เปิดเผยแก่สาธารณชน แต่การกระทำจะเป็นความผิดได้จะต้องมาพิจารณาว่าผู้กระทำมีเจตนาหรือไม่ ถ้ามีเจตนาที่ต้องรับผิดชอบแต่ถ้าไม่มีเจตนาไม่ต้องรับผิดชอบ เพราะ กรรมเป็นเครื่องชี้เจตนา

จากบทบัญญัติตามมาตรา ๕ กำหนดให้เพียงว่าการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นความผิด

แม้ว่าผู้กระทำจะไม่มีเจตนาหรือทำให้เกิดความเสียหายแก่ระบบคอมพิวเตอร์

มีข้อสังเกตบางประการ เรื่อง ลักษณะอย่างไรจึงจะถือว่าเป็นระบบคอมพิวเตอร์ที่มีวิธีการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะเนื่องจากมีความหมายกว้างมาก เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนกลางในสถานที่ทำงานที่ไม่มีการตั้งรหัสผ่านไว้ สำหรับเปิดดูข้อมูล หากมีบุคคลใดเข้าไปเปิดดูโดยไม่ได้รับอนุญาตจะมีความผิดตามมาตราหรือไม่ เพราะว่าเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีไว้ใช้เพื่อประโยชน์โดยส่วนรวม

กรณีที่สอง [7] การเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์โดยมิชอบถือได้ว่าเป็นการกระทำความผิดตามมาตรา ๗ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๗ “ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะและมาตรการนั้นมิได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

องค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๗ ตรงกับองค์ประกอบความผิดตามมาตรา ๕ เพียงแต่เปลี่ยนจาก “ระบบคอมพิวเตอร์” เป็น “ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์” ดังนั้นจึงต้องพิจารณานิยามศัพท์คำว่า “ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์”

สิ่งที่ต้องระวังก็คือ การจะใช้มาตรานี้ได้จะต้องผ่านการกระทำความผิดตามมาตรา ๕ ตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ก่อน เพราะเจตนารมณ์ของการบัญญัติความผิดฐานเข้าถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ ซึ่งหมายถึงข้อมูลนั้นเป็นการเก็บหรือส่งด้วยวิธีการทางคอมพิวเตอร์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เท่านั้น จึงไม่รวมถึงข้อมูลที่บรรจุไว้ในแผ่นซีดีหรือแผ่นดิสเกตต์ อย่างไรก็ตามเมื่อใดที่มีการนำซีดีหรือแผ่นดิสเกตต์นั้นอ่านผ่านระบบคอมพิวเตอร์ก็จะอยู่ในความหมายของข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ทันที

มีข้อสังเกตบางประการสำหรับความผิดตามมาตรา ๗ ว่า ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ที่ไม่ได้มีวิธีการป้องกันในการเปิดดูข้อมูล หากมีบุคคลใดเข้าไปเปิดดูโดยไม่ได้รับอนุญาตจะมีความผิดตามมาตราหรือไม่ เพราะว่าเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีไว้ใช้เพื่อประโยชน์โดยส่วนรวม

หากข้อมูลทางคอมพิวเตอร์นั้นถูกเก็บไว้ในซีดีหรือแผ่นดิสเกตต์ หรือ แฟลชไดรฟ์ (Flash Drive) ที่ไม่ได้มีวิธีการป้องกันในการเปิดดูข้อมูลแล้วเก็บไว้ในลิ้นชัก ก็ไม่น่าจะถือว่าเป็นความผิดตามมาตรา เพราะไม่เป็นการเข้าถึง

ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ที่มีวิธีการป้องกันการเข้าถึงโดยเฉพาะกรณีสุดท้าย กรณีที่รับข้อมูลโทรศัพท์มือถือบนเครือข่ายโดยมิชอบถือได้ว่าเป็นการกระทำความผิดตามมาตรา ๘ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

มาตรา ๘ “ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อดักจับไว้ซึ่งข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลทางคอมพิวเตอร์นั้นมิได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

พิจารณาองค์ประกอบของความผิดตามมาตรา [7] ดังนี้

(๑) กระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อดักจับไว้

การดักจับข้อมูลในมาตรานี้หมายถึง การดักจับโดยวิธีการทางเทคนิค (technical means) เพื่อลักลอบดักฟัง (listen) ตรวจสอบ (monitoring) หรือติดตามเนื้อหาสาระของข่าวสาร (surveillance) ที่สื่อสารถึงกันระหว่างบุคคล หรือเป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งเนื้อหาของข้อมูลโดยตรงหรือโดยการเข้าถึงและใช้ระบบคอมพิวเตอร์ หรือการทำให้ได้มาซึ่งเนื้อหาของข้อมูลโดยทางอ้อมด้วยการแอบบันทึกข้อมูลสื่อสารถึงกันด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่คำนึงว่าอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้นั้นที่ข้อมูลดังกล่าวจะต้องเชื่อมต่อเข้ากับสายสัญญาณสำหรับส่งผ่านข้อมูลหรือไม่เพราะบางกรณีอาจใช้อุปกรณ์เช่นวอร์มเพื่อบันทึกการสื่อสารข้อมูลที่ได้ส่งผ่านด้วยวิธีการแบบไร้สายก็ได้ เช่นการติดต่อผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่ การติดต่อโดยใช้เทคโนโลยีไร้สายประเภท Wireless LAN เป็นต้น ซึ่งนอกจากการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อบันทึกข้อมูลที่มีการส่งผ่านกันแล้ว ยังรวมถึงกรณีการใช้ซอฟต์แวร์ หรือรหัสผ่านต่างๆ เพื่อทำการแอบบันทึกข้อมูลที่ส่งผ่านถึงกันด้วย

ที่สำคัญการกระทำดังกล่าวจะต้องกระทำโดยมิชอบตามที่ได้อธิบายไปแล้วข้างต้น แต่ถ้ากระทำโดยที่ผู้กระทำมีอำนาจกระทำก็จะทำให้การกระทำนั้นไม่เป็นความผิดตามมาตรา

(๒) ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์

การดักจับข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นจะต้องเป็น

ข้อมูลที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ ดังนั้นจึงไม่
หมายความว่าข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ที่จัดเก็บในรูปแบบอื่น

**(๓) ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์นั้นมีได้มีไว้เพื่อประโยชน์
สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้**

การพิจารณาว่าข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ได้มีไว้เพื่อประโยชน์
สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้หรือไม่
ต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงว่าลักษณะการส่งข้อมูลทาง
คอมพิวเตอร์ดังกล่าวนี้ผู้ส่งต้องการให้เป็นเรื่องเฉพาะ
ตัวเองหรือต้องการเผยแพร่ให้กับสาธารณชน การพิจารณา
ว่าข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะจึง
ต้องพิจารณาว่าการเข้าถึงข้อมูลนั้นจะต้องมีการเข้าถึงผ่าน
หรือไม่

หากไม่มิต้องสันนิษฐานก่อนว่าเป็นข้อมูลที่มีไว้เผยแพร่
จึงไม่ใช่เรื่องที่จะพิจารณาจากเนื้อหาของข้อมูลว่าเป็นความลับ
หรือไม่ เช่น เนื้อหาของข้อมูลอาจเป็นเรื่องสูตรอาหาร
แต่หากผู้ส่งใช้วิธีการส่งที่ไม่มีการป้องกันการเข้าถึง
ข้อมูลนั้น ผู้ที่ดักจับย่อมไม่มีความผิดตามมาตรา ๘ แต่ทั้งนี้
ต้องไม่ลืมว่าผู้กระทำจะต้องกระทำไปโดยรู้สำนึกกล่าวคือ
จะต้องมีเจตนาที่กระทำและรู้ว่าการกระทำนั้นกฎหมาย
บัญญัติไว้เป็นความผิด

มีข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับความผิดตามมาตรา ๘
ว่า การกระทำที่เป็นการลักลอบดักจับข้อมูลทางคอมพิวเตอร์
จะต้องเป็นข้อมูลที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์
เท่านั้น โดยไม่รวมถึงข้อมูลที่มีการเตรียมไว้สำหรับส่ง
หากว่ามีบุคคลใดล่วงรู้หรือนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์
ก็จะเป็นความผิดตามมาตรา ๘ ทั้งนี้เป็นเพราะข้อมูลนั้นยัง
ไม่ได้ทำการส่งและไม่ได้อยู่ในระหว่างการส่ง ซึ่งตรงส่วนนี้
เองอาจเกิดเป็นปัญหาช่องว่างทางกฎหมายให้บุคคลที่ไม่
สุจริตใช้กระทำการดังกล่าวโดยไม่ผิดกฎหมาย เป็นปัญหา
ที่ต้องรีบแก้ไข เว้นแต่ว่าการกระทำดังกล่าวจะเป็นการเข้า
ถึงข้อมูลทางคอมพิวเตอร์โดยมิชอบตามความผิดตามมาตรา
๗ แห่ง พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับ
คอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐

ภายหลังจากที่มีการประกาศบังคับใช้ “พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐”
ทำให้พนักงานและเจ้าหน้าที่สามารถที่จะแจ้งข้อหาตาม
ฐานความผิดอาญาที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นบทบัญญัติ
เฉพาะนี้ได้เลย โดยไม่ต้องแจ้งข้อหาตาม ฐานความผิด

ตามประมวลกฎหมายอาญา ทำให้การปฏิบัติงานของ
เจ้าพนักงานมีความคล่องตัวมากขึ้นและสามารถจับกุม
ดำเนินคดีได้ทันที

บทสรุป

สำหรับในประเทศไทยนั้น การจารกรรมข้อมูลทาง
คอมพิวเตอร์ยังอยู่ในระยะเริ่มแรก และมีแนวโน้มว่าจะมี
การขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดช่องว่างของกฎหมาย
ซึ่งในบางครั้งก็สามารถอุดได้ทันและไม่ทันบ้าง แต่อย่างไร
ก็ตามปรับปรุงกฎหมายมาปรับใช้กับผู้กระทำความผิดฐานนี้
จะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ในการลงโทษ
ลักษณะความผิด รวมถึงสภาพของตัวผู้กระทำความผิด
ควบคู่ไปด้วยเสมอ ทั้งนี้เพื่อเป็นการปรับใช้กฎหมายได้
อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่าง
แท้จริง

จากการศึกษาวิเคราะห์ พบว่า บทบัญญัติที่กำหนดฐาน
ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มีความผิดเพียงบาง
ฐานที่สามารถนำมาใช้ลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับ
คอมพิวเตอร์ได้ แต่ยังไม่ครอบคลุมในความผิดที่เกี่ยวกับ
การจารกรรมข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ ซึ่งควรจะมีการบัญญัติ
กฎหมายเพิ่มเติม ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายอาญา หรือ ในรูปแบบของการบัญญัติกฎหมาย
พิเศษขึ้นมาใหม่ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้มีการประกาศ
บังคับใช้ “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับ
คอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐” เพื่อแก้ไขปัญหานี้ในเรื่องการ
ตีความและอุดช่องว่างของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
ในส่วนของคุณลักษณะทรัพย์และประมวลกฎหมาย อาญาซึ่ง
ไม่ได้กำหนดความผิดในฐานนี้ไว้ [๙] แต่เป็นที่น่าเสียดายที่
ตอนนี่ยังไม่มีคำพิพากษาศาลฎีกาในเรื่องการจารกรรม
ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ออกมา ให้ศึกษาเพื่อให้ทราบถึง
แนวบรรทัดฐานของศาลฎีกา เพราะกฎหมายเพิ่งบังคับใช้
ในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งรวมระยะเวลาหลังจากบังคับใช้ถึงปัจจุบัน
เพียง ๒ ปีเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. หลักกฎหมายอาญา ภาค
ความผิด. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
วิญญูชน (๒๕๔๔).

- [2] จันปณัฏฐ์ รัตนพันธ์. อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ : ศึกษาการกำหนดฐานความผิดและการดำเนินคดีอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2547).
- [3] กุสุมา เมฆเมฆา และ อำนาจ เนตยสุภา. การตีความกฎหมายอาญา เอกสารประกอบในงานวิชาการรำลึก ๑๐๐ ปี ชาตกาล ศาสตราจารย์จิติติ ดิงศภักดิ์ (2551).
- [4] คณิต ณะ นกร. กฎหมายอาญาภาคความผิด. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2535).
- [5] คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๑๖๑/๒๕๔๗
- [6] พรเพชร วิชิตชลชัย. คำอธิบายพระราชบัญญัติว่าด้วยอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ (2550).
- [7] คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๗๗/๒๕๐๑
- [8] ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. ประมวลกฎหมายอาญาฉบับอ้างอิง. พิมพ์ครั้งที่ 19. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน (2549).
- [9] พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐.